

Rita Matulienė

LIETUVIŲ KALBOS
TESTAI

10
KLASEI

UGDA

TURINYS

---

9 KLASĖS KURSO KARTOJIMO PRATIMAI

I variantas	5
II variantas	7
I variantas	9
II variantas	11

10 KLASĖS KURSAS

1. SINTAKSĖ. SUDĖTINIS BEJUNGTUKIS SAKINYS	
I variantas	13
II variantas	15
2. SINTAKSĖ. TIESIOGINĖ KALBA	
I variantas	17
II variantas	19
3. KIRČIAVIMAS	
I variantas	21
II variantas	23
4. ŽODŽIŲ GRAMATINIŲ FORMŲ PARINKIMAS	
I variantas	25
II variantas	27
5. ĮVAIRŪS ĮTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variantas	29
II variantas	31
6. ĮVAIRŪS ĮTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variantas	33
II variantas	35
7. ĮVAIRŪS ĮTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variantas	37
II variantas	39
8. ĮVAIRŪS ĮTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variantas	41
II variantas	43
9. ĮVAIRŪS ĮTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variantas	45
II variantas	47

10. ĪVAIRŪS ĪTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variants	49
II variants	51
11. ĪVAIRŪS ĪTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variants	53
II variants	55
12. ĪVAIRŪS ĪTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variants	57
II variants	59
13. ĪVAIRŪS ĪTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variants	61
II variants	63
14. ĪVAIRŪS ĪTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variants	65
II variants	67
15. ĪVAIRŪS ĪTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variants	69
II variants	71
16. ĪVAIRŪS ĪTVIRTINIMO PRATIMAI	
I variants	73
II variants	75
BAIGIAMASIS KONTROLINIS DARBAS	77
LITERATŪRA	80

II VARIANTAS

1 Įrašykite praleistus skyrybos ženklus. Pabraukite gramatinius centrus. Skliaustuose nurodykite sakinio rūšį: vientisinis (v.), sudėtinis sujungiamasis (s. s.), sudėtinis prijungiamasis (s. p.), sudėtinis bejungtukis (s. b.).

1. Meilikavimas panašus į paveikslą jis malonus tačiau visiškai nenaudingas. (____)
2. Godumas ir pyktis blogiausi patarėjai. (____)
3. Pyktis neapakina jis gimsta iš aklumo. (____)
4. Cinikas tai žmogus žinantis visko kainą bet neišmanantis vertės. (____)
5. Žmonės geria į kits kito sveikatą ir gadina savąją. (____)
6. Kiekvienas smūgis kurį smogiamo pagauti pykčio galiausiai grįžta mums patiems. (____)
7. Nusikaltėlis kartais gali išvengti bausmės bet ne jos baimės. (____)
8. Meilė žiūri pro teleskopą pavydas pro mikroskopą. (____)
9. Melagiui privalu turėti puikią atmintį. (____)
10. Dažniausiai žodžio kišenėje neieško tie kurie neturi ką pasakyti. (____)
11. Retai mąstome apie tai ką turime bet visada apie tai ko stokojame. (____)
12. Žmogus visada nori sunaikinti tai ko bijo. (____)

Sakiniai iš knygos „Įstabiausias mintys“

6 taškai (po 0,5)_____

2 Įrašykite praleistus skyrybos ženklus.

Iš pat ryto visi buvo liūdnai ramūs. Kalbėjo **nedaug** tik motina kartais paklausdavo dukters ar ši ko **nepamiršusi**. Paskui taip greit neparlėksi jei **paliksi**. Tėvas susirado priemenėj kirvį ir nuėjo į skiedryną išjudino giliai į žemę įsmigusią kaladę perkėlė į kitą vietą ir ėmė kapoti alksniukus kuriuos dar pavasariį parsivežė iš miško. Pro žalias egles prasiverždavo vėjūkstis ir gėlės jau padvelkdavo **artėjančiu** rudeniui. Duktė vis dar buvo pasilenkusi prie lagaminų dar tikrino daiktus. Motina gerai nežinodama ko užlipo ant aukšto priėjo prie **mažyčio** langelio ir ilgai žiūrėjo į senas **egles**. Pro šitą langelį ji dažnai matydavo dukterį su mažąja kartais išsigąsdavo kai duktė apsivilkusi trumpą suknelę pasilenkdavo žemuogių tuo tarpu miško takeliu pasitaikydavo praeiti žmogui ypač vyrui. Ji ne sykį matė kaip mažoji puldavo seseriai į glėbį ir kaip ta mažąją apkabindavo pakeldavo nuo žemės ir imdavo sukti aplink save mažosios įdegusios kojytės kliūdavo už dobilų.

Motinai pasidarė gaudu buvo jau beeinanti atgal tik pamatė pastogėj ant vinies pakabintą išaugtinę dukters suknelę priėjo prie jos ir įsikniaubė į **sudėvėtą** drabužėlį. Už mažo langelio paptelėjo pernokęs obuolys. Prie pat stogo viršaus blaškėsi didelė taškuota pateliškė įsipainiojusi į voratinklį. Tėvas tebebuvo **skiedryne** dar vis kapojo alksnius. Paskui ji išgirdo kaip jis įkirto kirvį į kaladę ir pro langelį pamatė kaip pro vyšnius **patraukė** į eglyną. Tenai buvo jų didžioji eglė į kurią dar tėvo tėvas **prieš** senus laikus įkėlė koplytėlę ir beržinį dievuką. Jei žmogui pasitaikydavo praeiti ar pravažiuoti nukeldavo kepurę nors dievuko jau nebebuvo jisai dailioj mašinėlėj išvažiavo į miestą.

Pagal Juozą Aputį

10 taškų (po 0,5)_____

3 Paašikinkite skyrybos ženklus. Lentelėje įrašykite vienintelį taisyklingą atsakymą.

Benediktas stabtelėjo ne šiaip sau: (1) pro topolių lapus išvažiavo vežimas, (2) ir, (3) jei Benedikto akys neapgavo, (3) jame sėdėjo Vacius – (4) artimiausias kaimynas. Benediktas užlindo už daržinės ir, (5) rodos, (5) girdėjo, (6) kaip anapus eglyno darda Vaciaus vežimas.

Pagal Bronių Radzevičių

1. A – sudėtinio bejungtukio sakinio dėmenys; B – tikslinamoji aplinkybė; C – priedėlis, einantis po pažymimojo žodžio.

2. A – vienasrūšiai veiksniai; B – sudėtinio sujungiamojo sakinio dėmenys; C – vienasrūšiai tariniai.
3. A – sudėtinio bejungtukio sakinio dėmenys; B – sudėtinio sujungiamojo sakinio dėmenys; C – sudėtinio prijungiamojo sakinio dėmenys.
4. A – priedėlis, einantis po pažymimojo žodžio; B – išplėstinis pažyminys, einantis po pažymimojo žodžio; C – sudėtinio bejungtukio sakinio dėmenys.
5. A – sudėtinio sujungiamojo sakinio dėmenys; B – sudėtinio prijungiamojo sakinio dėmenys; C – įterpinys.
6. A – sudėtinio bejungtukio sakinio dėmenys; B – sudėtinio sujungiamojo sakinio dėmenys; C – sudėtinio prijungiamojo sakinio dėmenys.

Atsakymai

1	2	3	4	5	6

3 taškai (po 0,5) _____

4 Prisiminkite kalbos dalių morfologinius požymius ir išnagrinėkite 2-ajame pratime išryškintus žodžius.

Žodis	Kalbos dalis	Giminė	Skaičius	Linksnis	Nuosaka	Laikas	Asmuo
nedaug		–	–	–	–	–	–
nepamiršusi					–		–
paliksi		–		–			
artėjančiu					–		–
mažyčio					–	–	–
egles					–	–	–
sudėvėtą					–		–
skiedryne					–	–	–
patraukė		–		–			
prieš		–	–	–	–	–	–

9 taškai (po 0,5) _____

5 Įrašykite praleistas raides, skliaustuose parašytų žodžių netaisyklingą variantą išbraukite.

Ar kas yra girdėjęs apie (kokią nors, kokią nors) rimtą ateities gėjų venimo projekciją ar viziją. Ėjimas į Europą kaip ateities perspektiva (kol kas, kol kas) visų labiausiai panašus į melanolišką (h, ch) A. Čechovo „Trijų seserų“ klijedį. Visų pirma todėl, kad ir pati Europa juda (nežinoma, ne žinoma) kryptimi, ir gali taip atsitikti, kad mūsų ten nukeltus, tokia Europa, kokios ją išivai duojame, bus jau išskusi. Iš Europos (betkokiam, bet kokiam) Europos miestuose, geležinkelio stotyje pirmusia pamatai juodus ir geltonus afrikos ir azijos veidus. Šandieniniai europiečiai (tebežvelgia, tebe žvelgia, tebe žvelgia) į juos su nuostaba. Tokie buvo mūsų veidai M. Gorbaciovo pertvarkos pradžioje. Mes matėme akivaizdžiai grievančią imperiją ir kelias metų (negalėjome, ne galėjome) atsistoti. Šip ar taip, laikas pilnas (nerimo, ne rimo). Ar rastume jėgą sau pasakoti, kad vos sugrąžę, mes (šandien, šandien) (turbūt, tur būt) visiems laikams išeinam iš savo namų. Tų namų, kokius išivai davome ir kokius norėtume turėti.

Pagal Vandą Juknaitę

10 taškų (po 0,5) _____

10	9	8	7	6	5	4	3	2
38–37	36–33	32–29	28–25	24–21	20–18	17–13	12–8	7...

10. ĮVAIRŪS ĮTVIRTINIMO PRATIMAI

I V A R I A N T A S

1 Taisyklingus sakinius skiltyje TAIP pažymėkite + ženklu, netaisyklingus ištaisykite.

Eil. nr.	Ar taisyklingi šie sakiniai?	TAIP
1.	Paskutinis Sabonio metimas vis dėlto buvo užskaitytas.	
2.	Mokytojas ėmė peržiūrinėti Tomo sąsiuvinį.	
3.	Mama dedasi nieko negirdinti.	
4.	Šiame žodyje netaisyklingai pavartotas priešdėlis.	
5.	Transporto žiede prie Operos ir baletų teatro pastovūs kamščiai.	
6.	Lengvatinių buto paskolų, kaip taisyklė, prašo jauni žmonės.	
7.	Laura ilgai puošėsi: užsidėjo naujus batelius, sijonuką, palaidinę.	
8.	Dominykas laiko mane geru draugu.	
9.	Pamoką Arūnas atsakinėjo ypatingai gerai.	
10.	Aš seniai tave pažįstu ir žinau, kad ir šįkart nenuvils.	
11.	Viso už pirkinius sumokėjau per šimtą eurų.	
12.	Eglių šakos nuo sniego buvo nulinkę iki žemės.	

6 taškai (po 0,5) _____

2 Raskite sakinyje frazeologizmą, jį nurašykite ir paaiškinkite.

Mėgdavo vaikinai vakare susirinkti miesto parke: kas pasikalbėti, kas pasikumščiuoti, o kas į merginas akis paganyti.

Frazeologizmas: _____

Paaiškinimas: _____

1 taškas (po 0,5) _____

3 Prisiminkite kalbos dalių morfologinius požymius ir išnagrinėkite 4-ajame pratime išryškintus žodžius.

Žodis	Kalbos dalis	Giminė	Skaičius	Linksnis	Nuosaka	Laikas	Asmuo
pušynais					-	-	-
aukštojo					-	-	-
įlinguoja		-		-			
žinok		-		-		-	
aštrėjančiais					-		-
išėjusiam					-		-
stipriau		-	-	-	-	-	-
pasileis		-		-			
trijų			-		-	-	-
iki		-	-	-	-	-	-

9 taškai (po 0,5) _____

4 Įrašykite praleistus skyrybos ženklus.

Kai atsisuka vėjas nuo Kalneliškių atošia **pušynais** ir peršokęs per platų Apačios slėnį ima kedenti ant **aukštojo** kranto išsirikiavusius beržus **įlinguoja** senuosius alksnynus lanksto plikas gluosnių šakas **žinok** žiemos nebėr. Per pusdienį kitą subliūkšta pasipūtę sniego vėpūtiniai naktimis ant baltų žemės patalų užsitraukia ledukas tačiau pakilusi saulė vis labiau **aštrėjančiais** spinduliais prarakinėja blizgantį

luobą popietėm laukai atrodo lyg didžiulis korys sklidas akinamai balto medaus. Šitas baltumas netrukus papilkės tačiau iš trobos **išėjusiam** žmogui **stipriau** dunkteli širdis netrukus pavasaris. Prakiurs laukai ir pamiškės pajuduos atbusdami ilgai snaudę upeliai putojantys srautai **pasileis** žemyn į apačią subraškės ledas ištvins sutyvuliuos visas slėnis nuo pat susigūžusių miškų iki didžiosios nuokalnės ir siūbtels tolyn begalė lyčių. Niekada Žvaiginiuose nebūna taip gražu kaip pavasari. Tai kas kad žmonės negali persikraustyti kiton pusėn kad pritrūkę duonos ar muilo turi iš kaimyno skolintis. Kalneliškių parduotuvių be valties gerą savaitę nepasieksi vanduo šniokščia per vieškelio pylimą.

Taigi bus pavasaris. Jeigu jau sniego pluta korija po kokių **trijų** savaičių didysis potvynis. O kol kas... Savūnė brenda taku kiek suminkštėjusiu žliugsinčiu lyg kokia surambėjusia gysla nusitęsusia nuo Urbų per Turčilo laukus kas kelintas žingsnis kojos sminga giliausiai vos ne **iki** žemės nepabėgėsi. Skubėti nėra kur pati gerai nežino ko eina. Svarbu kad iš namų... Ne ši kartą ne brolis ne Viktorija įsipyko. Kitas kur kas juodesnis debesis kabo virš Savūnės galvos užgoždamas visus pykčius nereikšmingas smulkmenas.

Pagal Algimantą Zurbą

10 taškų (po 0,5) _____

5 Parašykite nurodytas formas.

(1) ilgas – būdo priev., nelyg. l.	Tu (1) _____
(2) žvelgti – veism., ties. n., būt. k. l., vns., 2 a.	(2) _____ į medžio
(3) viršūnė – daikt., mot. g., vns., gal. l.	(3) _____ –
(4) debesis – daikt., vyr. g., dgs., vard. l.	(4) _____ tarsi įstrigo
(5) žali – būdv., vyr. g., dgs., viet. l.	(5) _____ spygliuose ir valandėlę
(6) priešinti – pusd., sangr., vyr. g., dgs.	sustigo,
	(6) _____ vėjui.

3 taškai (po 0,5) _____

6 Pažymėkite reikšmines žodžio dalis. Sutartiniai ženklai, kuriais žymimos reikšminės žodžio dalys: priešdėlis $\neg$, šaknis $\curvearrowright$, priesaga $\wedge$, jungiamoji balsė O, galūnė $\square$.

Rudeniniame; pušynėlyje; nustebusi; dangaus; susiviliojau; tingiai; esame; aukštyn; skirs; atsisegiojai.

8 taškai (po 0,5) _____

7 Įrašykite praleistas raides, skliaustuose parašytų žodžių netaisyklingą variantą išbraukite.

Lengv__ ir smag__ žin__ sniuoti per kvep__ ntį rud__ nio p__ š__ nėlį. Gali išv__ sti paskut__ ni__ sius tarp s__ manų besisla__ stančius gr__ bus: __ m__ des, ka__ lėkus, (netgi, net gi) vieną kitą barav__ ką. Pagal__ u prieš ak__ s lyg koks iš neb__ ties išplauk__ s reg__ nys išn__ ra Švendubrės kaimas. Siaurą gatv__ l__ iš vienos pusės spaudž__ sena sutr__ šusi tvor__, kitoje lyg sargyb__ n__ i išsitemp__ r__ mo berži__ kai. Ilgos r__ stinės trobos nedid__ kais lang__ liais žiūri į gatv__. Plat__ s kiemai piln__ (nerimstančių, ne rimstančių) ž__ sų, __ nčių, v__ štų. Ting__ i skal__ ja šun__ s. Po arim__ išdidž__ i vaikšt__ nėja palšas arkl__ s, re__ karčiais ly__ t lėdamas pirmos š__ lnos pak__ stą, prie žemės prigl__ dusią žol__. Susting__ si dienų t__ kmė... Tarsi suš__ l__ s laikas. Rodos, nieko __ patingo čia n__ ra. P__ š__ nai, smėl__ nai, kaln__ liai, __ pė, senas kaimas. O (kodėlgi, kodėl gi) taip jaud__ na?

Pagal Laimoną Inį

9 taškai (po 0,5) _____

10	9	8	7	6	5	4	3	2
46–44	43–40	39–35	34–30	29–26	25–21	20–15	14–10	9...